

Tone Golnar

Nenavadna, mesečeva
pokrajina na otoku
Santa Antão
Foto Tone Golnar

Malo drugačen dopust

Planinarjenje po Zelenortskih otokih

Zelenortski ali Kapverdski (Cabo Verde) ležijo okoli 600 kilometrov zahodno od senegalske obale v osrednji Afriki. Otoki veljajo tudi za najbolj zahodni del Afrike. Arhipelag sestavlja deset večjih in osem manjših otokov. Otoki so vulkanskega izvora in v nasprotju z imenom zelo skalnati in nekateri slabo poraščeni.

V 15. stoletju so jih še nenaseljene odkrili portugalski pomorščaki, ki so kasneje tukaj ustvarili prve naselbine. Kmalu za tem so postali pomembo središče za trgovanje s sužnji. Portugalci so ostali na otočju do leta 1975, ko so se naseljenci osamosvojili in ustanovili svojo državo. Današnji prebivalci so večinoma kreoli – potomci Portugalcev in afriških sužnjev. Še vedno so zelo odvisni od gospodarskega sodelovanja s Portugalsko, saj sami pridelajo le malo hrane, nerazvite pa so tudi ostale gospodarske panoge. Glavna gospodarska panoga je turizem. Sprva je bil to predvsem letoviški turizem, saj nekateri otoki ponujajo čudovite plaže. Danes prihaja veliko turistov zaradi izletov in pohodništva, zanimive pa so tudi vodne in podvodne aktivnosti.

Ljudje so zelo prijazni in čeprav se uvrščajo med bolj revne prebivalce našega planeta, tega ni čutiti. Na otokih živi manj kot pol milijona prebivalcev, od tega večina v dveh večjih mestih. Več kot 800.000 domačinov pa je razseljenih po vsem svetu.

Otoki so med seboj dobro povezani s trajekti in letalskim prevozom. Tudi javni transport po otokih je dobro organiziran. Zaradi ugodne lege v subtropskem pasu so otoki primerni za obisk skozi vse leto. Za planinarjenje so najbolj privlačni otoki Santo Antão, São Vicente, Fogo in Santiago, kjer se nahajajo tudi najvišji vrhovi, za izlete pa São Nikolau in Boa Vista. Prve štiri otoke je obiskala tudi naša družina. Izbrali smo si čas poletnih počitnic, naše potovanje pa je trajalo dvanajst dni – dovolj, da smo prehodili nekaj zanimivih planinskih poti, si ustvarili vtis o otokih in se povzpeli na najvišji vrh.

São Uincente

Glavno mesto Mindelo je drugo največje mesto na otočju in velja za kulturno prestolnico dežele. Je mesto, v katerem začutiš preteklost. Na otoku je nekaj planinskih ciljev. Eden bolj zanimivih je tudi najvišji vrh otoka, Monte Verde, ki meri 750 metrov. Vrh res ni visok, vendar je z njega čudovit razgled

na okoliške otoke in mesto Mindelo. Mi smo imeli manj sreče, saj je bila na vrhu megla. Večji del poti vodi po zanimivi cesti, ki je delno vklesana v skalo. Na severovzhodu otoka so privlačen kraj Calhao in bolj ali manj dostopni vulkani v bližnji okolici. Slikovita je tudi cesta, ki povezuje Calhao s krajem Baia das Gatas. Pod nami so neskončne plaže z belim peskom in črnimi skalami. Lep izlet smo opravili na zahodni strani otoka, iz kraja São Pedro, kjer je tudi letališče, pa do svetilnika Dona Amélia, kjer bolj zanimiv del poti vodi po strmem skalnem pobočju, svetilnik pa stoji na samem grebenu, 50 metrov nad morjem.

Santo Antão

Je drugi največji otok in tudi najbolj gorat. Otok v času našega obiska še ni imel letališča, razen manjšega, ki je opuščeno. Dostop s trajektom s São Vincenta traja le dobro uro do kraja Porta Novo, ki je tudi največje mesto na otoku. Čeprav se z najetim avtom da pripeljati kamorkoli, pa je včasih bolje potovati z lokalnimi *aluguerji* – tj. poceni taksiji, ki vozijo po celem otoku. Tukaj je kar nekaj hribov, visokih skoraj 2000 metrov. Cesta, ki se na vzhodnem delu otoka dvigne krepko čez 1000 metrov, nas pripelje v nenavadno pokrajino, podobno mesečevi površini. Nad njo se vzpenjajo najvišji vrhovi otoka. Po krajšem sprehodu smo se obrnili, saj nas je čakala pot na vzhodni del otoka, nato pa vzpon čez še en prelaz.

Nastanili smo se v kraju Ribeira Grande, ki je dobro izhodišče za izlete na vzhodni strani otoka. Iz kraja vodi cesta po zanimivi dolini Ribeira da Torre. Ker se otok že vrsto let sooča s pomanjkanjem padavin, je to ena redkih zelenih dolin z bujnim rastjem. Pot lahko nadaljujemo z vzponom (okoli 1400 metrov) do kraterja Cova de Paul. Odločili smo se za drugo turo, ki smo jo opravili naslednji dan, poteka pa z vrha navzdol in v drugo dolino. To je ena najbolj znanih pohodniških poti na otoku. Zapeljali smo se v bližino kraterja Paul in sestopili proti obmorskemu kraju Vila das Pombas. Pot nas je vodila nad majhnim kraterjem, ki danes spominja na polje, vse do sedla, od koder se nam je odprl pogled na celotno dolino, vse do morja. V nadaljevanju se pot vije navzdol v okljukih po osupljivo strmem pobočju, sprva po mulatjeri, nato skozi gozd do ceste. Ker nismo želeli nadaljevati po asfaltirani cesti, smo se obrnili in prehodili četrtino celotne poti še v vzponu.

Najlepšo turo smo prihranili za naslednji dan. To je obalna pot, ki vodi od Cha de Igreja do Ponta do Sol. Pot je ponekod vklesana v strma skalnata pobočja. Ves čas se dvigujemo in spuščamo po zgrajeni mulatjeri, ki pa se nikjer ne dotakne obale. Pred naseljem Ponte do Sol se ustavimo še v odmaknjeni vasici Ribeira do Corvo. Od tu smo se morali povzpeti proti eni najlepših vasic na otočju, Fontainhas, ki so jo upodobili tudi na eni od naslovnih revije *National Geographic*. Za obisk otoka Fogo smo se vrnili na São Vicente in od tam poleteli dalje.

Fogo

Fogo je otok, ki predstavlja vrhunec potovanja vsem, ki na Zelenortske otoke pridejo planinarit. Večino otoka zavzema najvišji vrh Pico do Fogo, 2829 m, ki je še vedno aktivni vulkan. Domačini se ukvarjajo s pridelavo vina izjemnega okusa. Vinska trta raste kar na vulkanskih tleh in se brez opore dobesedno plazi po vulkanskem kamenju.

Pristali smo v bližini São Felipeja, edinega mesta na otoku. Od tam so nas taksijem odpeljali do okoli 40 kilometrov oddaljenega kraterja na višini 1700 metrov, Cha das Caldeiras. Na območju kraterja nas je presenetila ogromna količina razlite lave, ki prekriva tudi nekaj streh in staro cesto. Razdejanje je posledica zadnjega izbruha jeseni 2014, ki pa na srečo ni terjal žrtev. Domačini so si nedaleč stran zgradili nova bivališča. Nastanili smo se v manjšem hostlu, ki ga vodi Francozinja, poročena z domačinom. Hostel je skromno, a lepo urejen. Zvečer smo si privoščili odlično večerjo, nato pa se dobili z vodnikom, ki nas je naslednji dan peljal na vrh. Čeprav ni prepovedano iti sam na vrh, večina obiskovalcev najame vodnika. S tem lahko na najlažji način dopremo lokalno skupnost.

Obalna pot od Cha de Igreja do Ponta do Sol je ponekod vklesana v strma skalnata pobočja.
Foto Tone Golnar

*Pico do Fogo,
2829 m, še vedno
aktivni vulkan
Foto Tone Golnar*

Naslednje jutro smo se odpravili že ob svitu. Pot vodi po razbitem grebenu, ki izstopa iz vulkanskega grušča. Sprva položna, nato bolj strma se dviga vse do roba vulkanskega žrela. Do sem smo porabili okoli dve uri, a to še ni bila najvišja točka. Na robu smo se ustavili za kratek čas in opazovali rumene žveplene lise znotraj kraterja. Kmalu nas je zagrnila megla, ki se je kmalu razkadila. Čakal nas še najzahtevnejši del poti, čez skalno stopnjo, opremljeno s klini in jeklenico. Po petnajstih minutah smo prišli na vrh, od koder je bil čudovit razgled na vse strani. Najboljše pa nas je šele čakalo – osemstometrski spust po vulkanskem drobirju. Ustavili smo se šele pri žrelu vulkanovega mlajšega brata (Pico Pequeno), ki je izbruhnil nazadnje, in nadaljevali do hotela. Popoldne smo bili že v São Felipeju. Majhno mesto z zgradbami iz kolonialnih časov je bilo pogreznjeno

v dolgočasje. Naslednje jutro smo se, še polni vtisov od vzpona na Fogo, vkrcali na hidrogliser in se odpeljali proti Santiagu. Osebe nam je že na začetku razdelilo vrečke za bruhanje, ki jih je večina potnikov tudi uporabila. Po treh urah mučne vožnje smo pristali v mestu Praia na otoku Santiago.

Santiago

Je največji otok in tudi administrativno središče države. Pokrajina na otoku je zelo razgibana in tudi poraščena. Otok je dobro prepleten s cestami, ki nam omogočajo dostope do izhodišč za izlete. Glavne ceste so asfaltirane, nekatere tlakovane, dobre pa so tudi makadamske ceste. Najvišji vrh je Pico de Antonia, 1394 m, ki leži v naravnem parku Monte Textota. Celotna tura traja okoli pet ur, sam vzpon pa ni preveč zahteven. Ker smo imeli bolj malo časa, smo se odločili za obisk drugega parka, Serra Malagueta, ki je znan po bujni, raznovrstni vegetaciji in pticah. Vzpenjali smo se po cesti, zaprti za promet, in uživali v lepem razgledu. Turo smo zaključili na grebenu sredi gozda. Ta dan smo obiskali še najbolj severni del otoka – ribiško vas Tarrafal, ki je znana po lepih plažah. Nazaj smo se zapeljali po razgibani vzhodni obali otoka.

Predzadnji dan našega potovanja smo se odpravili še do Cidade Velha, prve naselbine na otočju in stare prestolnice, ki je danes pod UNESCO-ovo zaščito. Tukaj najdemo ruševine najstarejše kolonialne cerkve na svetu. V mestu, ki se je v preteklosti imenovalo Ribeira Grande, so se na svojih pomorskih poteh okoli sveta ustavili tudi Vasco da Gama, Magellan in na svoji tretji poti do Amerike tudi Kristof Kolumb. Ker je bilo mesto bogato, je bilo pogosto tarča gusarskih napadov, zato so na hribu zgradili mogočno utrdbo Fortaleza São Filipe. Po ogledu vseh znamenitosti mesta in utrdbe smo se odpravili še na dveurni pohod. Najprej

Nekaj nasvetov

Otoke lahko obiščemo v vseh letnih časih, saj je klima skozi vse leto podobno ugodna.

Najbolj ugodne letalske povezave so s Portugalske. Iz nekaterih držav se da poceni leteti z rednimi ali čarterskimi poleti na otok Sal, ki je dobro izhodišče za obisk drugih otokov.

Letalski poleti med otoki stanejo okoli 90 evrov, prevozi s hitrimi ladjami med bolj oddaljenimi otoki stanejo od 30 do 40 evrov.

Na prvih treh opisanih otokih ni večjih hotelov, namestitve pa ni težko najti in rezervirati po svetovnem spletu (Booking.com). Hrana v restavracijah je poceni. Posebej tisti, ki uživajo v morski hrani, bodo tu prišli na svoj račun.

Opise najbolj zanimivih poti zlahka poiščemo na svetovnem spletu, kjer najdemo tudi založbe in zastopnike za naročilo zemljevidov in vodnikov, med drugim tudi: Michael Will: *Kapverden Nord: Santo Antão, São Vicente, São Nicolau, Sal, Boa Vista*. Rother Verlag, 2019 in Annette Helle: *Kapverdische Inseln: Reisen mit Insider-Tipps*. Marco Polo, 2018.

*Slikovita vasica
Fontainhas
Foto Tone
Golnar*

do vasice Calabaceira, nato smo se po robu soteske spustili v dolino do naselja Agu Verde ter pot nadaljevali po široki soteski Ribeira Grande, nekdanji rečni strugi, kjer se je bohotilo bujno rastje. Med potjo smo naleteli tudi na mogočno drevo kruhovca (baobab), ki ga nismo videli nikjer drugje na otokih.

Naš obisk Zelenortskih otokov smo zaključili še z ogledi v mestu Praia, ki je največje in obenem glavno mesto. Za nami sta bila slaba dva tedna potepanja po nenavadni in divji pokrajini, po zanimivih poteh, med neverjetno prijaznimi ljudmi. Gotovo se bomo še kdaj vrnili. 📍

VITAMIN D3 Krka

ZAGOTOVITE SI SONCE

NOVO

www.vitaminD3krka.si

KRKA